

Teosofiska småskrifter. Årg. 1895

Sv. Saml. Teosofi Saml.

Teosofi
Saml.

Teosofiska Småskrifter

UTGIFNA AF

LOGEN ORION.

HÄFTET IV.

*Deſſa skrifter utgöra 4 häften och kunna
rekvireras häftesvis till ett pris af 40 öre häftet å Logen Orions
byrå, Linnégatan 25, Stockholm.*

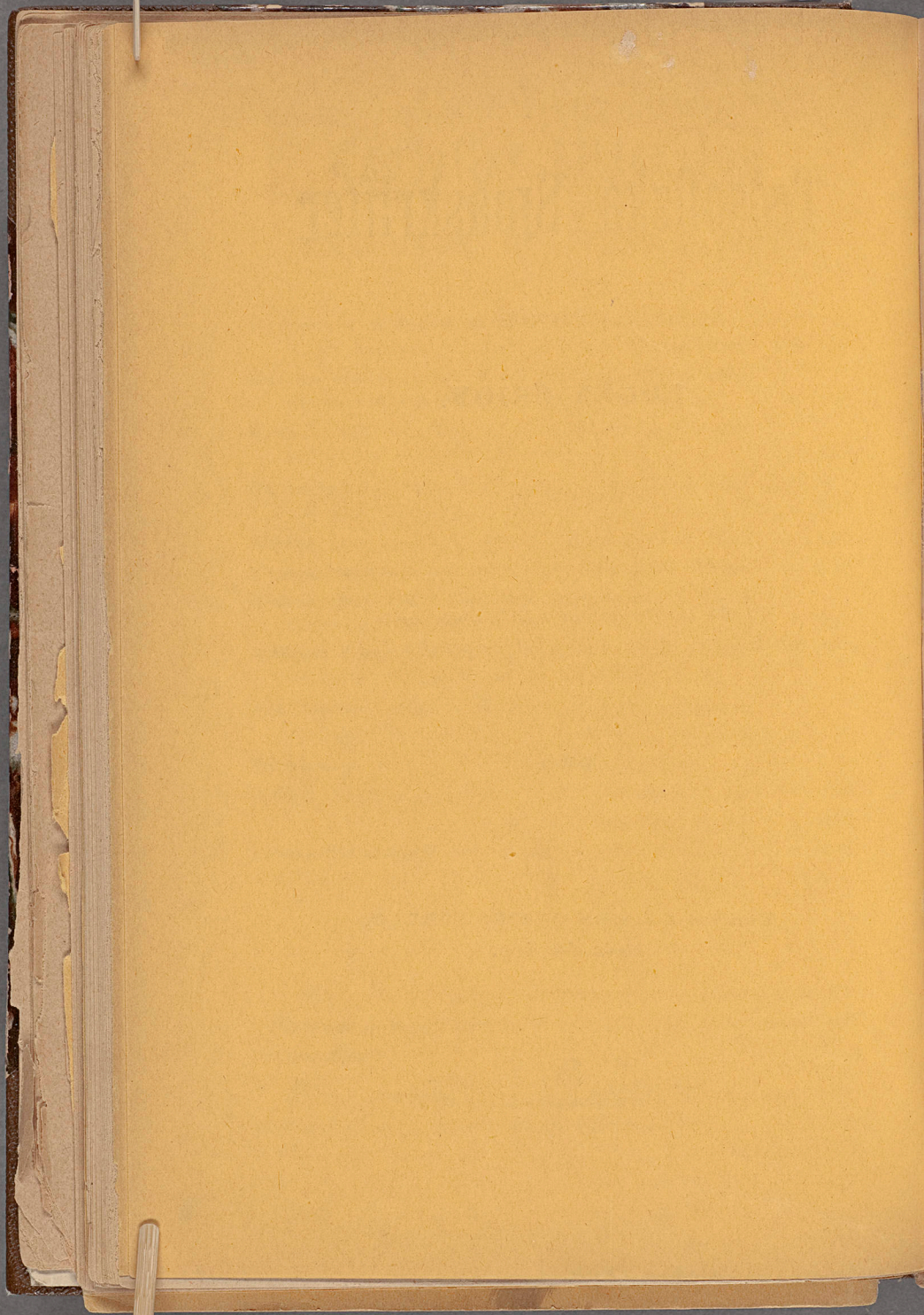

Utgifvet å **LOGEN ORIONS FÖRLAG.**

Pris 40 öre.

STOCKHOLM
TEOSOFISKA BOKFÖRLAGET
(I DISTRIBUTION).

En dröm (verklig).

Efter ett ansträngande arbete lade jag mig på soffan att hvila. Mina tankar återvände ofrivilligt till ett ämne, som länge sysselsatt dem, nämligen förhållandet emellan mänsklighetens andliga utvecklig å ena sidan; å andra sidan hennes intellektuella och materiella framåtskridande — ett förhållande, som allt hitintills synt mig som ett skriande missförhållande, hvori det var svårt att finna någon klarhet. Den ömsesidiga ställningen synt mig presenera sig sålunda. Vår moderna civiliserade mensklighet är i intellektuelt hänseende en jätte, under det att hennes andliga varelse är ett barn eller snarare en dvärg, förkrymt, undermålig, knuten i växten.

Sedan jag en stund förgäfvades grubblat på problemets lösning, tog naturen ut sin rätt, tankarne töckenhöljdes, ögonlocken blefvo tunga och jag somnade.

Väl kan den fysiska hjärnan somna och förlora medvetandet, men *tänkaren*, som genom hennes fönster betraktar fenomenvärlden, är icke i behof af sömnens vederqvickelse, han drager sig endast understundom — och regelbundet — tillbaka från sin bostad af kött och blod för att besöka andra sfärer, där han hämtar vederqvickelse och andas frisk luft efter den kvafva inspärningen inom dagsmedvetandets trånga sfär. Då han ger sig ut på dessa fri-

luftsvandringar, stänger han dörrar och fönster i den boning, han håller på att lämna, ty han behöfver dem icke längre nu för att kommunicera med sin omgifning, ty den värld, som nu är hans — den fria oändliga rymden — har hvarken väggar eller tak, som till nio tiondedelar skymma hans utsikt. I och med detsamma dagsmedvetandets gluggar äro stängda, spänna sig nattmedvetandets oändliga synvidder i ett långt klarare ljus fjärran omkring honom — ett ljus, som för dagens öga är tigande mörker, men som för honom täljer livvets mening och universums. De sällsanma erfarenheter han gör under dessa fjärran färder, bevarar han tyst och hemlighetsfullt inom sig själf, men det händer någon gång, att en refva på dagsmedvetandets slöja — den refvan kalla vi på vårt språk för intuition — släpper igenom en stråle af den ljusmättade eterluft, som lyser den värld, hvori han dväljes under nattens tysta timmar. Liksom en dagens stråle, som tränger in i den mörka kameran, för med sig en miniatyrbild af landskapet därutaför, så medför ock denna stråle från en högre sfär en miniatyrbild af dess storslagna verklighet, aftecknande sig på det mänskliga dagsmedvetandets mörka kameraplåt. Detta är drömmens värld. Dess verklighet kan undgå oss, om vi sakna intuitionens ljus, ifall vi i någon mån äga den, så torde det hända, att vi i vakna drömmar under dagen eller ock slumrande på nattens knän kunna få emottaga ljusglimtar från en sfär, som är fjärran uppöfver oss, men i hvilken vi dock städse lefva, röras och hafva vår varelse.

Jag hade somnat in. I drömmen tyckte jag mig vandra framåt en tolktom gata i en stor stad. En grådaskig, blytung himmel hängde öfver det dystra, skumma sceneriet omkring mig. Allt var grafstilla — intet tecken till lif förspordes. Den tryckande djupa tystnade uppslukade till och med ljudet af mina steg. Det var icke stengator och stenhus allena, som omgäfvade mig — det var en förstenad stad.

Hemsk till mods påskyndade jag min gång, utan plan, utan mål. I ett nu fann jag att husen å ömse sidor gatan voro upplysta. De tycktes sakna så väl fönster som dörrar, men ägde motsvarande obehängda öppningar. Därinne rörde sig människor, tysta som skuggor. Jag betraktade dem ett ögonblick uppmärksamt; de voro alla upptagna af lifvets vanliga sysselsättningar: somliga arbetade för sitt bröd, andra skötte sina nöjen. Ingen observerade mig.

Denna syn var alltför trival för att länge kunna fångsla min uppmärksamhet. Jag fortsatte den afbrutna vandringen och befann mig snart utom stadens hank och stör.

Fortfarande lika tyst och ödsligt; det var mig som hade jag vandrat öfver en kyrkogård. Intet ljud trängde genom den tryckande tystnaden; ingen vindpust spelade genom dimman.

Då framstod plötsligt en mänskiig skepnad i det obestämda halfdunklet; likasom uppstånden ur jorden stod hon framför mig. Det var en beslöjad kvinna, som bar ett barn på armen. Men hvilket barn! Det tycktes mig hafva tvänne ansikten, ehuru rätta förhållandet var, att dess båda ansiktshälfter hade hvarandra absolut motsatta uttryck. Den vänstra halfvan var det skönaste och ädlaste jag någonsin skådat i mänsklig form. En kind, innefattad af de finaste linier, en panna, ren som en ängels tanke, en mun, kysk som en madonnas, och en näsa af den högsta ideala form. Det hela bar prägel af en gudomlig frid och harmoni, ehuru ett något barnsligt tycke hvilade deröfver. Ögat var slutet — det sköna barnet sof.

Jag hade svårt att vända mina blickar ifrån denna drömbild af en skönhet, den jorden aldrig såg. Men jag väcktes snart ur min tillbedjande åskådning af en gäll, pockande stämma, som upprepade gånger skrek:

»Du är dum! Du är dum!»

Obehagligt berörd, mera af själfva tonen än af orden, flyttade jag blicken öfver till det andra ansiktet — eller rättare den högra ansiktshalvan, från hvars mun rösten utgick.

Häpen öfver den skriande kontrasten, stirrade jag på denna bild af en människa, mera öfverensstämmande med dagens nakna verklighet. Barnet betraktade mig med en hånande, illparig blick, full af lif och eld; en blick, som äfven tycktes ropa: »Drömare, du är dum!»

Öfver denna vakna ansiktshälft hvilade ett lillgammalt, öfvermoget uttryck; den hade vulgära, osköna drag men var på samma gång pinsamt lik sin vänstra tvillingshälft. Det ryckte oroligt i kindens muskler och i mungipan; ögat blinkade oaf-lätligt och pannan formade sig ofta i djupa veck.

Ofrivilligt sökte mitt öga ånyo det sköna barnanletet. Det var försvunnet.

Allt detta hade tilldragit sig på kortare tid än en minut, om öfver hufvud någon tid alls existerar i drömmens värld.

»Min son, jag vill tyda för dig denna drömmens gåta. Jag är allas eder moder jorden; barnet som jag bär på mina armar, är mänskligheten. Dess fader är den eviga Kärleken — han, som I nämnen Gud, men hvilkens rätta namn ingen dödlig tunga kan utsäga. I årmillioner har jag burit detta älskade barn i mitt sköte — jag skall bära det på mina armar och nära det vid min barm intill tidernas ände. Du skådar i dess vakna anletsdrag bilden af ditt släktes intellektuella och materiella utveckling, som når sin mognad, ja, öfvermognad ännu under mänsklighetens barnskede. Gudanletet, som du nyss såg skymta sofvande under det förra, är bilden af ditt släktes framtid, då den materiella utvecklingens vedermödor äro öfverståndna och barnet har mognat till man i andens värld. Jag bidar med trånfull längtan detta sälla ögonblick, då jag äntligen får hemförlofva min älskade

son till hans Faders härlighet och själf lägga mina trötta ögon till ro.

»Min son, du har i detta barn skådat din egen bild, likasom ock alla dina medbröders och med-systrars».

Borta var den sällsamma drömsynen, och jag återvände, tyngd af tankar, till staden. En grådaskig, blytung himmel hängde öfver det dystra, skumma sceneriet omkring mig.

Då jag vaknade, sken solen ifrån högblå himmel; en vänlig stråle, som hittat väg in uti mitt rum genom en refva i den neddragna gardinen, följagade snart drömmens dystra stämning.

Något som förkunnarne af skilda religiösa och filosofiska läror hafva att iakttaga.

Det är en stor och skön idé att sanningen i lifvet och naturen är en, och att alla de former, hvarunder hon uppenbarar sig inom skilda religioner och filosofiska skolor, skola kunna sammanlänkas till harmoni och enhet, liksom färgerna i regnbågen sammanflyta i den hvita ljusstrålen, sedan regndropparne upphört att falla. Vi må hoppas, att det djupa gemensamhetslifvet i alla religioner en gång skall blifva uppenbart för vår andes syn, sedan de fördomar och inskränkta tankar, som likt regnskurar utgjuta sig ur okunnighetens töcken, ha upphört att förvilla vår blick, då en gång detta töcken sjelf blifvit skingradt genom forskningens sträfvanande och människohjertats förädling. Detta är en stor framtidsstanke, men såsom det religiösa spörsmållet för närvarande praktiskt gestaltar sig, är det nog så stäldt, att den ena människan på den utvecklingsgrad, der hon befinuer sig, och med de

speciella egenskaper, som äro rådande i hennes sjäslif, behöfver en viss religiös föreställningskrets att röra sig i, då den andra människan har behof af en skenbarligen alldeles motsatt sådan, om hon skall känna sig tillfredsställd med sin tillvaro. Hvad förkämparne för de skilda lärorna hafva att göra blir från denna utgångspunkt lätt att inse. Icke böra de hänsynslöst bekämpa och förkättra hvarandra, under förutsättning, att de hvar på sitt håll äga den slutgiltiga sanningen. Den skicklige trädgårdsmästaren ställer sig ju så, att i en jordmån, der till anlag och behof vidt skilda plantor skola uppdragas bredvid hvarandra, äfven alla skilda näringsämnen finnas till hands, lemnande åt växternas egen instinkt att med sina rötter upphenta det, som hvar och en af dem behöfver. Så hör äfven den, som söker göra de religiösa idéerna tillgängliga för människorna, se till, att han framställer ämnet så mångsidigt som möjligt, eller om han det ej mägtar i vänskap och endragt understödja dem, som, oaktadt måhända hans motståndare i mycket, söka att framställa dessa idéer i en annan belysning än den, som står i hans speciella förmåga att bibringa.

Han bör ej grämas, om många anhängare strömma till andra meningsgrupper, utan helst tänka, att dessa göra så, emedan de der finna något slags andlig näring, som de speciellt behöfva för sina andliga rötter, kan man ju bildligt säga, och hvilken han ej med bästa vilja i världen kan bereda dem. Endast då de följa en sådan grundåskådning, skola representanterna för skilda filosofiska och religiösa läror blifva i stånd att harmoniskt och utan fiendskap och afund verka till vårt släctes väl.

Georg Ljungström.

Gifver vår lifserfarenhet stöd åt läran om Devachan.

Teosoferna anse, att människan efter döden inträder i ett tillstånd, kalladt Devachan, hvori hon i lefvande drömmar återser de personer, som varit henne nära här i lifvet. Alla förädlade tankar och känslor, som hon på jorden hyst, återkomma i minnet och fullföljas af själen, som omdanar och utbildar dem så, att de under nästa jordelif med dess nya förhållanden, kunna gifva henne andlig näring och väckelse.

Man kan nu fråga sig, om det i naturförloppet, i människans lif gifves något förhållande, som motsvarar denna uppfattning af lifvet efter döden. Ty om man kan påvisa något sådant, så är i och härmed ett stöd gifvet för sannolikheten af denna uppfattning. Kan man i vår tillvaro uppspara lifsprocesser i smått, dem vi dagligen genomgå, som bilda tydliga analogier med den stora lifscykel vi torde genomleva i Devachan, så kan man häraf sluta till denna lifscykel verkliga existens efter döden med en liknande rätt, som en person, hvilken aldrig sett hafvet från tillvaron af otaliga källor och nedrinande floder inom en kontinent kan sluta till förekomsten af en ocean, der de utmynna.

När själen i döden blifvit löst från kroppen och afstängd från sinnenas kanaler, som förmedla hennes kommunikationer med yttervärlden, så torde hon få förmåga att i fullt tydliga bilder se med sitt inre öga, hvad som här i jordelifvet endast utgöres af skuggteckningar på minnets tafva och af tankar utan objektiv och påtaglig gestalt.

I vår vanliga sömn under natten afstänges äfven själen mer eller mindre fullständigt från de intryck, som förmedlas af sinnen, och hennes samband med kroppen är sålunda mindre effektivt än under dagen. Följden blir äfven dervid den, att hon i tyd-

liga, skenbart objektiva bilder skådar de personer och saker, hvarmed hennes tankar sysslat i det vakna tillståndet. Många upplevelser, som då varit nästan förgättna, framträda i drömmen med förvånande klarhet och genomlefas ånyo i inbillningen, som blir så stark, att den förefaller som den mest påtagliga materiella verklighet.

När vår sömn är i sina första stadier inblandas i drömmarne ännu så länge en mängd förvirrade ljud och känselintryck från omgifningen, men allt efter som dvalan blir djupare, upphör detta. Alla drömmar glömmas synnerligen lätt vid uppvaknandet. Detta gör att vi hysa den falska föreställningen, att den djupare sömnen är utan tankar och drömmar. Dock gifvas personer, som påstå sig äga minne af sitt tillstånd äfven från midnattdvalans fördoldare skeden. Dessa försäkra, att drömmarne då i stället för att afstanna tvärtom tilltaga i styrka och klarhet samt äro ytterst intelligenta och stå i konsekvent samband sins emellan, sedan alla störande inflytelser från yttervärlden upphört.

Man kan häraf draga den slutsatsen, att de drömmar, som sysselsätta människoanden efter döden, då sambandet med kroppen genom sinnena atbrytes i vida högre grad, äro som sker i sömnen, att dessa drömmar torde äga en utomordentlig klarhet och höghet, eller just motsvara den teosofiska uppfattningen af Devachan. Äfven den omständigheten, att drömmarne från natten ytterst snabbt förgätas af vanliga människor och i vanliga fall, står i analogi till den djupa glömska af den ändliga prexistensen, hvilken kännetecknar de flesta människors lif.

Man kan ofta iakttaga, att man strax efter uppvaknandet rätt tydligt påminner sig en eller annan dröm, men att detta minne, trots vårt bemödande att kvarhålla detsamma, hastigt och fullständigt förbleknar under dagens lopp. Detta synes antyda, att de bilder, som utgöra våra drömmar ej uppkomma och inpreglas i den fysiska hjärnans ganglier,

utan hafva sin hemvist i astralvärlden, hvilken sluttes för vår iakttagande blick under det fullt vakna lifvet i den materiella sfären.

Det devachaniska lifvets taflor skulle likaledes enligt teosofien endast vara tillfinnandes i den högre astralvärlden, och deraf kommer det sig, att små barn, hvilkas medvetande ännu ej hunnit att fullt försänka sig i det fysiska lifvet, ofta nog säga sig minnas en prexistens, som de dock helt och hållet förgäta sedermera, då det lidit längre fram på lifvets långa arbetsdag.

När vårt väsen neddyker så djupt i materiens haf, att vår själs öga — medvetandet — sänker sig under vågbrynet, är det ju helt naturligt, att vi ej längre kunna se de solbelysta taflor, som tjusade oss förut i den öfre världen — i andarnes luftkrets. Liksom perlfiskaren blicka vi nedåt för att under tidsvågornas förvirrade spel om möjligt upptäcka de musselskatter, hä motvarade af de erfarenheter af lifvets och tingens natur, som endast äro tillfinnandes i materiens djup och som mödosamt måste upphemtas derifrån.

För att återgå till vår jemförelse, så finner man lätt, att den reorganisatio:n, som våra medtagna krafter och organ under nattens hvila genomgå, då de i sig upptaga nödvändig näring och aflägsna förbrukade ämnen, motsvaras af den andliga omgestaltning och förädling, som det flydda lifvets erfarenhetsrön och tankebilder i devachan undergå, hvarigenom de blifva lämpliga att på nytt tjena vårt högre jags vilja och utvecklingens syfte under nästa jordelufs cykel.

Man ser sålunda att teosofiens lära om devachan och lifvet derstädes, långt ifrån att vara något löst hngskott, som våra motståndare söka göra troligt, genomgående stöder sig på analogier, hemtade från förhållandena i de mindre lifscyklerna, som hvarje människa dagligen genomlever.

Georg Ljungström.

En mänskosjälens egenart.

Det är ett allmänt bekant förhållande, att äldre personer i våra dagar bruka framställa sin egen ungdoms tid såsom en mönsterbild, af hvilken den närvarande tiden endast utgör en matt och degenererad kopia. Man gör sig härvid helt osökt den frågan, om detta kan vara sant. Visserligen är det en sanning, att mänskligheten under långa tidsåldrar kan gå tillbaka i moralitet och intelligens. Härom lämnar historien otvifvelaktiga vittnesbörd. Så skedde till exempel i slutet af den klassiska kulturperioden, då hela den europeiska världen försjönk i en sedlig råhet och intellektuell degeneration, hvilka bjärt afsticka mot föregående tiders sedliga kraft och fördomsfria sanningssökande samt jmförelsevis höga vetenskapliga upplysning. De äldre personer, som lefde slägtled efter slägtled under denna tidsålder af allmän degeneration, hade nog i allmänhet goda skäl, då de klagade öfver att den uppväxande ungdomen var sämre i alla afseenden än den, som de mindes från sin egen ungdomstid.

Men att sedermera samma klagan i lika hög grad upprepades af åldringarne under den nyare tiden, då vesterns mänsklighet gjorde nästan oafbrutna framsteg i civilisation, förefaller ganska besynnerligt. Rent af löjliga låta sådana klagovisor, då de yttrats af vårt århundrades gamla, isynnerhet då dessa framhäfva, att deras uppväxttids ungdom var vida klokare och qvickare än den nuvarande. Ty man besinne, hvilka jättesteg mänskligheten tagit på de senare decennierna just på det intellektuella området. Historien vittnar klart och otvetydigt om, att en uppfinnare och vetenskapsman, när han endast för några årtionden sedan framträdde tilläfvventyrs med de mest epokgörande upptäckter, vanligen möttes af likgiltighet eller rent af misstroende och öppet motstånd från sina samtida äfven bland de s. k. bil-

dade. Detta tyder ingalunda på, att de i allmänhet varit i besittning utaf någon hög intelligens.

Betrakta vi motsvarande företeelse nu, så finna vi, att våra dagars vetenskapsmän och uppfinnare tvärtom mycket ofta mötas af stort intresse och bistånd med både råd och penningar från en mängd personer bland så väl den bildade som obildade allmänheten. Detta häntyder ganska bestämdt på, att en väsentlig höjning af den allmänna nivån beträffande intelligensen måste ha gjort sig gällande hos den europeiska mänskligheten. Att så är bevisas äfven deraf, att i förhållande till folkmängden många fler framstående upptäckare af naturens hemligheter nu framträda än under föregående tidsperioder. Åldringarne i våra dagar hafva sålunda helt visst i högsta grad orätt, då de framträda med anspråk på, att i sin ungdom hafva utgjort bättre representanter för mänskligheten än hvad deras afkomma är.

Man har i Egypten funnit en grafskrift, som är nära 5,000 år gammal, och å hvilken en vid 90 års ålder saligen afsomnad gammal hedning beklagar sig öfver, att ungdomen blef allt sämre och sämre, jemförd med den, som han mindes från sin egen uppväxttid.

Af allt detta torde framgå tydligt nog, att denna genom alla generationer upprepade klagan torde vara grundad på någon viss för hela mänskligheten gemensam egenskap i sjäslifvet, som gör att nämnda klagan ständigt framträder med eller utan grund i de faktiskt gifna kulturförhållandena i den yttre världen.

I den yttre naturen gifves en motsvarighet härtill. Bergen och skogarne vid horisonten antaga alltid för åskådarens ögon en måleriskt förtonande blå färgnyans, hvilken icke återfinnes, om man gran-skar dem på närmare håll. Detta beror, såsom bekant derpå, att ljusbilderna från ett aflägsset föremål måste passera den blå luften, hvilken meddelar dem sin egen färgton.

Man skulle kunna säga, att äfven i vår själ måste finnas någon art af eter, som är så beskaffad att han meddelar minnets bilder från aflägsna tilldragelser sin egen förklarade ljusa färgton och derigenom städse kommer de svunna dagarnes skickelser att framstå för åldringen i ett idealt skimmer.

Samma process genomgå äfven de ting, som vi i andanom se genom aningens fjärrglas i en aflägsen framtid. Vi kunna ej tänka oss världsutvecklingen annorledes än som en omätlig segerbana för de goda och ideala krafterna.

Finna vi sålunda, att vårt inre väsen är så beskaffadt, att när vår uppfattning, ehuru relativt inskränkt i sinnevärlden, utsträcket till mer omfattande perioder af jordelifvet, vi af vår andes art inspireras att skåda dessa såsom någonting skönt och härligt, så kunna vi lätt draga den slutsatsen, att detta torde i än högre grad varda fallet, då vi, lösgjorda från materiens band, efter döden i devachan och slutligen efter den fullbordade världsutvecklingen i Nirvana blifva iståndsatta att med minnet och tanken öferskåda för oss i det närvarande fullkomligt ofattbara perioder af tillvaron. Den teosofiska läran, att vi genom att förändliga och vidga vårt medvetenhetstillstånd skola ernå en oblandad sällhet och en frid öfver allt begrepp, stödes sålunda af analoga förhållanden, dem vi kunna iakttaga i den värld, hvori vi lefva.

Enligt teosofens åskådning har världen i sin evolution utgått från ett andligt och lycksaligt tillstånd och sträfvar, genomgående de erfarenheter, som endast kunna vinnas genom smärtan och präfningsarna i materiens herradömen, att i en aflägsen framtid och medels en högre form af medvetenhet, än den utgångspunkten företedde, ånyo höja sig till och tillegna sig den andliga tillvaron med dess sällhet och oskuldsfrid.

Världarne i rymden röra sig i cirkelbanor och hvarje regndroppe i vår luftkrets sträfvar inom sin lilla sfär att röra sig enligt samma norm i förhål-

lande till den jord, hvaraf han attraheras. Denna sträfvan innebor alltid i och med den s. k. tyngdkraften i hans väsen, ehuru väl oftast andra omständigheter såsom vindarnes och elektricitetens verkningar m. m. mellankomma, och gifva en väsentligen afvikande riktning åt den bana, hværi han faller.

I människans själ (en droppe från andlighetens ocean) torde finnas ett djupt medvetande om och ett starkt, om äfven oklart minne af, att världsutvecklingen har i stort utgått från ett andligt och lycksaligt tillstånd, och att denna utveckling syftar till att återinrätta sig i detsamma på ett högre plan.

Detta medvetande tager sig uttryck i en allmän sträfvan att för tanken inom hvars och ens af personligheten begränsade sfär gestalta den ringa del af världsutvecklingen, som man under ett jordelif blir i tillfälle att iakttaga, efter den stora norm, som man anar vara reglerande för det hela. Här af födes hos äldre personer en stark benägenhet att idealisera sina första minnen af lifvet och att vända sin blick med hoppets tillförsikt mot landet der bortom grafven. Praktiskt sedt göra de sig ofta skyldiga till stor ensidighet vid sina uttalade ömdömen om det förflutna, men sjelfva den omständigheten, att de af sin själsart tvingas att se de mera aflägsset liggande verkligheterna i ett tilltalande ljus, innebär för mänskligheten ett stort framtids hopp, då man af sjelfva förekomsten af denna benägenhet kan, som ofvan påpekades, sluta till, att vi verkligen skola komma i ett lycksaligt själstillstånd, då vi lyckats utvidga och höja vårt medvetande, så att det mägtar öfverskåda tingen och tiden i ett aflägsset fjärran, förflutet och tillkommande. Såvida man nämligen, såsom rimligt synes, vågar förutsätta, att själen då skall äga qvar samma förståelse, som hon nu äger, att idealisera eller rättare ast uppfatta det ideala i världsförloppet.

Georg Ljungström.

Teosofien och pressen.

Det finnes kanske många, som tycker det öfverflödigt att tala om teosofien i särskildt därför utgifna skrifter. Den låter ju nämligen höra af sig litet hvarstades nu för tiden i både tidningar och tidskrifter. Visserligen vill jag ej påstå, att den i vår dagliga press är utsatt för en så stor uppmärksamhet som t. ex. den sista skridsko- eller velocipedtäfflingen. Ej heller redogöres därför så noga, som för t. ex. huru den berömde sportmannen A. eller B. startade vid senaste snitzeljagten å Lidingön o. s. v. Dock vågar jag säga att tidningarne lemna lika mycket utrymme åt artiklar om teosofien, som de äro villiga att upplåta åt någon som helst af mänsklighetens mera i ögonen fallande lifsfrågor.

Men det skulle ju kunna hända att de upplysningar man i vår dagbladspress erhålla i dylika ämnen stundom äro en smula vilseledande!

Så är i sjelfva verket fallet till en så ytterlig grad, att jag tror, det vi teosofer skulle bli vägrade plats i vår dagbladspress, om vi ville göra ett försök att deri införa *fullständiga* rättelser å alla de vilseledande uppgifter och framställningar rörande teosofien, som oupphörigen äro synliga i tidningarne. Dylika rättelser skulle nämligen på kort tid svälla ut till ett så ofantligt omfång, att redaktörerna ej torde få någon plats öfver för att i alla intressanta biomständigheter referera t. ex. det senaste romantiska dubbelsjelfmordet i Solnaskogen eller vid Lilljans eller någon annan lika uppbygglig som riksviktig tilldragelse i samma stil.

Vi teosofer få därför försöka att på andra vägar göra vår stämma hörd af den stora allmänheten.

Om timglaset såsom symbol.

Vid närmare undersökning skall man finna, att de symboler, hvarigenom forntidens tänkare sökte åskådliggöra förloppet af människans och naturens lif, ofta utgöra slående motsvarigheter till storartade naturprocesser, genomgående hela den för oss kända delen af universum.

Låt om t. ex. betrakta timglaset!

Såsom bekant användes detsamma att förebilda lifvet och döden. Från att ha varit fördelade i en jemförelsevis vidsträckt öfre förrådkammare nedpressas sandkornen deri så småningom, det ena efter det andra mot en gemensam punkt, den trånga genomgångsöppningen. Denna passera de alla för att sedan ånyo utbredas öfver den sig vidgande nedre förrådkammaren.

När detta förlopp är fullbordadt, symboliserar timglaset det afslutade mänskofilivet.

Betrakta vi nu de substanser, som i fysiskt afseende konstituera människans organism, så skola vi finna, att det sätt, hvarpå de förhålla sig till vår tillvaro, är analogt med sandkorens sätt att passera genom timglaset.

I hvilka lokalitetsförhållanden befunno sig, t. ex. för några år sedan, de ämnen, som nu ingå i en persons kropp? Jo, de voro spridda öfver ett mycket vidsträckt område på jordytan och i atmosfären. Somliga molekyler, dem vi absorberat ur det kaffe vi nyss urdruckit, voro då helt visst lagrade i Javas, Brasiliens eller Jemens jord. Andra ämnesdelar, dem vi till äfventyrs erhållit ur från La Plata införda konserver, ingingo då i dess boskapshjordars kött eller spirade som gräs på dess oerhörda slätter. På Minnesotas fält grodde då måhända den säd, som nu utgör brödet, hvilket vi förtära. De luftmolekyler, hvilka syrsätta vårt blod, voro då troligtvis spridda öfver hela den jorden omgifvande atmosfären.

Genom naturförloppets underbart dirigerade verksamhet samlas dessa vidt förspridda ämnen så småningom inom den tränga rymd, som utgöres af vår kropp, här motsvarande genomgångsöppningen i timglaset. De genomlöpa organismen på en kort tid, afsöndras derifrån och spridas sedan med vatten och luft öfver en omätlig rymd, motsvarande det nedre förrådsrummet i timglaset.

På samma sätt förhålla sig de krafter, som vi förbruka.

För någon tid sedan ägde en del af dem ännu sin tillvaro såsom vibrationer i den glödande solmassan. Andra krafter dallrade med strålarne från aflägsna stjärnor ner till jorden. De voro alla fördelade öfver omätliga rymder. De ingingo derpå i växternas och djurens lif, upptogos sedan med näringen af den mänskliga organismen och koncentrerades inom dess tränga sfär. Derstädes hafva de i lifvet och handlandet sitt gifna mått af verkningar och utstråla snart igen såsom värme eller elektricitet samt förbereda sig öfver en stor rymd, som alltså i vår jemförelse motsvarar det nedre förrådsrummet i timglaset.

När ofvannämnda tillströmning af krafter (lifs-molekyler) som koncentrera sig i vår organism, är afslutad, inträder den fysiska döden. Vårt lifs timglas är då utrunnet.

Öfvergå vi nu till det intellektella området, så visar det sig, att äfven här analogien är genomförbar.

Vid skilda tider och i vidt skilda länder producerade forntidens och nutidens tänkare de idéer, och fantasibilder, som vi nu i det dagliga lifvet inhämta såsom vetande, och som alla motsvaras af rörelser inom vår själ och i vår hjärna. Mer eller mindre omvandlade derstädes utgå de ånyo samtalsvis eller medels hjälp af trycksvärtan att upptagas i ett stort antal varelsers sjäslif, hvilka varelsers derefter snart spridas öfver en betydlig del af jord-

ytan. Från ett relativt vidsträckt område samlas våra idéer alldeles som sandkornen i timglasets så småningom det ena efter det andra, för att genomlöpa samma punkt, vår hjärna, och spridas derefter ånyo öfver ett vidsträckt område.

Äfven i sin motsvarighet till det andliga lifvet kan denna analogi skärskådas. För att detta må än tydligare träda i dagen, låtom oss ännu en gång framställa en bild från den materiella världen.

Från en vidsträckt landskapsvy samlas ett omätligt antal ljusstrålar i en lins. De genomkorsa dess focus i närmelsevis en punkt och sprida sig öfver kamerans ljuskänsliga plåt för att i dess ämnen afstämpla en bild af den region, af det landskap, hvarifrån de utgått. I snabb följd strömma alla eter-vibrationerna genom brännpunkter, liksom alla sandkornen genom timglasets förträngning, och hvarje den minsta ljusvåg har på den kemiskt preparerade plåten sina gifna verkningar, hvilka alla resultera i den fotografiska bilden.

Från den gudomliga världens omätliga, af sanningens sol belysta regioner, nedströmma genom den lins, som utgöres af vår individualitet, Monadens eviga strålar. I vågor, der hvarje vibration utgöres af en personlighet, brytas de i snabb följd, från evighetens synpunkt sedt, genom vår timliga tillvaros begränsade focus, och hvarje vibration, hvarje vår tanke eller handling har sin gifna karmiska verkan i den mer eller mindre fullkomliga bild af det gudomliga, som utdanas derinne i det för nyfikna blickar slutna, mörka kamerarummet bakom dödens svarta förlåt.

Öfvergå vi nu till en jämförelse mellan det naturförtopp, som äger rum i den stora världen utom oss och i ett timglas, så finna vi äfven härvid en genomgående likhet.

Enligt de lärdes åsikt ha de material och den energi, som nu utgöra vår sol, i fortiden varit förbredda öfver ett omätligt rum, sträckande sig

utanför de yttersta planeternas banor. Genom nebulosans sakta försiggående kondensation samlades de alla i den relativt trångt begränsade rymd, som nu fylles af solens massa. Äri från utströmma de åter under form af ljus, värme och elektricitet öfver det omätliga världsrummet. Nebulosan motsvarar sålunda det öfre förrådsrummet i timglasets. Den nuvarande solen kan förliknas vid den tränga genomgångsöppningen, dit sandkornen, här nebulosans ämnen och energier, koncentriskt närma sig. Vårt nuvarande världssystem's rymder blifva det nedre rummet i timglasets, der ofvannämnda krafter, sandkorn i evighetens omätliga förrådshus, så småningom förbreda sig genom utstrålning från solen.

Här uppstår nu en ny fråga.

Kan naturen vända sitt timglas, så att det förflutnas lifsprocesser upprepa sig ånyo, detta må nu gälla världarnes, människornas eller atomernas lif.

För besvarande af detta spörsmål enligt sannolikhetsgrunder vågar jag hänvisa till den afhandling om naturens genomgående benägenhet att så att säga upprepa sig, hvilken är tillfinnandes i artikeln »Den moderna vetenskapen och teosofien», införd i decemberhäftet 1894 af Teos. tidskrift.

Till de skäl, som der äro anförda, vill jag dock här foga än en reflektion öfver ämnet i fråga. Vi iakttaga vid uppkomsten af otaliga organismer, att naturens verksamhet är så känsligt reglerat, att ämnen och krafter, skenbarligen planlöst förspridda öfver rymderna, dermedels sammanföras i det ena släktledet efter det andra af former af människor, djur och växter, och bilda vid sin koncentration oändliga serier af hvarandra liknande gestalter. Kan detta förlopp med aldrig svikande noggrannhet upprepa sig från släktled till släktled, så blir dermed sannolikt, att nämnda krafter, sedan de efter en varelses död blifvit skingrade, äfven nu *skenbart* planlöst — ånyo kunna sammanföras, så att varelsen reinkarneras. Samma verksamhetsnorm, som gjorde, att han utdanades en gång, finnes fortfarande kvar

i naturen, och fullbordar i all tysthet på ett eller annat sätt sitt värf. Så finnes äfven det genomskinliga och för en flyktig iakttagare stundom osynliga timglasets kvar, sedan sanden nedrunnit. Det kan vändas igen, och så kan nog äfven naturens stora timglas.

När detta skett i hela sin vidd, då börjar en ny världsmanvantara, d. v. s. hela vårt plansystem reinkarnerar sig än en gång.

Kanske någon nu framställer en fråga om, hvad det egentligen skall tjena till att söka uppdaga än så många analogier mellan skilda naturområden, då man ju ej kan se, hvad för praktisk nytta kändedomen om desamma torde medföra.

Härpå kan svaras, att nästan alla stora vetenskapliga uppdaganden af naturens lagar baserat sig på analoga förhållanden mellan skilda naturområden, förhållanden, som blifvit iakttagna och samlade förut, då man ännu ej visste hvad gagn de i en framtid skulle medföra.

Keppler och Newton skulle aldrig kunnat uppställa de matematiska formler, med hvilkas tillhjälp man nu så snabbt och säkert beräknar världarnes rörelser i rymden, om ej andra aktgiffvare på himlens under dessförinnan samlat en mängd fakta, som bevisade existensen af analoga förhållanden mellan de skilda himlakropparnes banor.

Genom att påvisa hittills ej tillräckligt beaktade slägtdrag mellan skilda områden af lifvet och naturen, kunna äfven vi teosofier i all blygsamhet söka bana väg för en framtida Newton, som i mänsklighetens uppfattning af de rörelser, hvilka försiggå bland världarne i andens rymder skall införa ett system af nya tankar, som reder de nu förvirrade begreppen och i sin ordning möjliggör uppdagandet af hittills okända och epokgörande företeelser derstädes.

Georg Ljungström.

Lefnadsloppet.

Att	Ömma
Vakna,	Hjärtan
Kvida	Gädjas och lida med!
Genast i plågor snärd!	
Sakna	Känsligt
Blida	Se dem
Saliga andars värld!	Täras af dödens kval!
	Ensligt
	Ge dem
Bryta,	Magtlösa tårars tal!
Glömma	
Samband med högre svär!	
Knyta	Stäckas,
Ömma	Kylas
Band uti stoftet här!	Pinsamt i märg och ben!
	Täckas,
Knoppas,	Skylas
Tycka	Ändtligt af mullen sen!
Världen är skön och vid!	
Hoppas	Vakna,
Lycka,	Vingen
Kärlek och hjärtefrid!	Lyfta mot himmelen!
	Sakna
Gäckas —	Ingen
Sörja —	Ålskad, begråten vän!
Omildt ur morgondröm	
Väckas!	Knoppas,
Börja	Skjuta
Kampen mot tidens ström!	Hjärtblad i Edens vår!
	Hoppas —
Glömma	Gjuta
Smärtan —	Himmelska känslors tår!
Knyta en vänfast ked!	<i>Gustaf Lindgren.</i>

Några reflektioner beträffande striden mellan teosoferna och Karl af Geijerstam.

I sitt senaste angrepp på teosofien i Nordisk Revy säger K. af Geijerstam det madame Blavatskys komprometterande bref till Aksa'koff, Solovyeff m. fl. äro så många och långa, att man omöjligt kan förutsätta, att dessa personer skulle kunnat förfalska en sådan mängd dokumenter; allrahelst som nämnda skrivelser icke allenast till picturen utan äfven till språkbehandlingen äro madame B. upp i dagen.

K. af G. betänker emellertid ej, att det gifves flera sätt att förfalska ett bref. Man kan nämligen antingen helt och hållet uppdikta eller nöja sig med att kopiera detsamma, under det man endast här och hvar, der det sig så passar, tillägger komprometterande ord och meningar eller utesluter vissa ord, hvilket allt kan resultera i att göra det hela komprometterande.

Asakoff är som bekant spiritist, och man läser litet här och hvar i spiritistiska organ andemeddelanden genom honom. K. af G. hyser i öfrigt ej stort förtroende för det slagets personer, men då det gäller att komma teosofien in på lifvet, varda äfven de, i hast fullödiga vittnen, hvilket man ju kunde förutsätta med ledning af K. af G:s sätt att i allo behandla teosoferna — nobelt och opartiskt, som det är.

Hvad Solovyeff beträffar, så tror jag, att teosofernas nu utkommande svarsskrift, till fullo ådagalägger, hvad för en person han är — utan en skymt af sanningsenlighet och hederskänsla. Hvad tillit man kan sätta till hans meddelanden om bref erhållna från madame B. är sålunda tämligen tydligt = 0.

Hvarför madame Blavatskys syster ännu yttrat sig så litet om graden af brevrens äkthet, återstår

att i en framtid se. K. af G. drager måhända häraf alldeles för tidigt slutsatser till sin menings bestyrkande. Dröjsmålet kan äfven vara förorsakadt af en önskan, att samla vidare bevis i just denna fråga mot Solovyeff, för att slå till på en gång. Emellertid har nämnda dam i vissa fall påpekat, att hon ej alls i de nu offentliggjorda brefven igenkänner vissa för madame B. komprometterande uttryck, hvilket alltså tyder på, att hon misstänker, det de äro senare tillsatser. För öfrigt tillhör det enligt alla rättsbegrepp K. af G. och konsorter att till punkt och pricka genom en laglig och opartisk undersökning bevisa brefvens äkthet alltigenom, innan de kunna fordra, att hederliga personer skola fästa någon vigt vid deras innehåll.

Y.

Alkoholfrågan i ny belysning.

En fråga, som i våra dagar drager allt större och större uppmärksamhet till sig, är den: i hvad mån bidrager bruket af alkohol till de olyckor, som hemsöka våra länder och samhällen. Man söker väl här och hvar att intala sig, att dessa olyckor ha litet eller intet att göra med det allmänna användandet af spirituösa drycker, men det verk, ifrige och kunnige nykterhetskämpar utfört, visar sin vidtöfattande karaktär däruti, att det numera knappast finnes någon bildad och tänkande samhällsmedlem i våra länder — han må vara måttlighetsdrickare eller absolutist — som ej inser, att bruket af alkohol i drycker medför skada och olycka i stort sedt för samhällets djupa lager.

Det är allt mera sällan en individ *klandras* på grund af, att han är absolutist — och detta är ett godt tecken. Då nu så är fallet, och då andan inom bildade kretsar höjt sig till ett seende af ett samhällsöndt i samband med rusdryckerna, kan det

med skäl frågas: hvarföre äro de jämförelsevis få, som göra något till det ondas afhjälpande, äfven blott genom sitt eget föredöme.

Jag tror, att svaret är att finna i en viss andlig liknöjdhet och i brist på känsla af samhörighet med mänskliga medbröder.

Man resonerar vanligen så här: »visserligen ser jag, att bränvinet och spirituosa är ett förderf för den arbetande klassen, och att den kommer en och annan äfven bland de öfre samhällsklasserna att sjunka ned i dyn, men detta är följderna af omåttlighet, och allting, icke blott spriten, blir till skada, då det brukas till omåttlighet. »Jag vill», säger man, »för all del ej motsätta mig någon sträfvan att bringa dem, som ej kunna hålla måttan, till nykterhet, och klandrar ej någon, som är absolutist, men jag förbehåller mig rättigheten att själf, om jag lyster, använda spirituosa. Det är min ensak».

Detta synes mig vara korttänkt och just röja en viss liknöjdhet för det allmännas bästa. Jag vill ej uppehålla mig vid ett sakförhållande, som säkerligen mycket ofta blifvit omnämndt, nämligen det, att drinkarne ofta rekryteras ur måttlighetsdrickarnes led. Ej heller vid det kanske lika ofta omtalade faktumet, att föräldrarnes måttliga begär efter starka drycker hos den försvagade afkomman stundom växer till en omåttlig last, hvars första brodd blifvit, så att säga, inympad hos den med modernäringen. Ty — kända såsom dessa fakta äro för dem, som fått ögonen öppnade för de samhällsolyckor, hvilka stå i samband med rusdryckernas bruk — inverka de mycket litet, efter hvad jag funnit, på dem, som söka häfda sin enskilda rätt att förtära sprit. Man tviflar ju så lätt på, hvad man ej vill se, och man äger ej lust att taga hänsyn till, hvad man hoppas i sitt eget fall ej skall blifva händelsen.

Men hvad jag anser att hvar och en — äfven den, som tror sig själf trygg för egna menliga följder — skulle beakta, så fort han blifvit varse de

samhälleliga olyckorna, är, att hvar och en, som nyttjar spirituösa drycker, positivt och verksamt bidrager till dessa olyckor, *oafsedt* de nyssnämnda sakförhållandena. Låt vara, att man tror, att alkohol, införd i ens egen organism, i mindre doser, ej verkar giftigt, så har man i och med den gifna ståndpunkten kännedom om, att alkoholen införd i *samhällsorganismen* verkar som ett förderfbringande gift.

Då borde man betänka, att man i och genom sitt eget förbrukande därpå gillar och sanktionerar ett förgiftande af samhällskroppen samt åstadkommer i sin mån en fortsatt produktion af giftet, ty efterfrågan förorsakar tillverkning.

Ur denna synpunkt anser jag, att *absolutism* för hvar och en blifver en moralisk skyldighet.

Allt mera vinner den åskådningen utbredning och fasthet, att samhällena äro att anse som verkliga organismer. Pauli ord, att vi alla äro lemmar i en och samma lekamen, börjar man nu att betrakta icke längre som ett bildligt talesätt utan som en påtaglig sanning. Därtill har människokroppens och andra organismers studium med tillhjälp af nutidens utvecklade forskningsredskap i hög grad bidragit. Man har med tillhjälp af mikroskopet funnit, att kroppen består af en mängd mindre organismer sammanfogade till kroppens olika väfnader och organbyggnader. Dessa celler äro i viss mån själfständiga små organismer med sina egna organ och lifsförrättningar och äro i sin ordning uppbyggda af ännu mindre celler. Så är det ock med samhällena. I sina förrättningar te de sig i alla hänseenden som organismer och hafva sina organ för olika verksamhets- och lifsyttringar. Om vi t. ex. betrakta det sätt, hvarpå samhällskroppen upptager näringsmedlen — och om vi fasthålla den motsvarighet, som gör den enskilde individen till en cell i samhällets organism, så finna vi huru slående likheten är. Insamlandet af råmaterial till näringsmedlen sker så att säga vid samhällets ytterkanter på de vidsträckt landsbygderna. Här rör sig samhällets gripande

lemmar, som hafva sina muskler och nervcentru, sammansatta af idel levande celler, och hvarje cell är en åkerman eller en by. Födan samlas af dem genom deras samfälda ansträngning, alldeles som det sker i människokroppen, där armens och handens celler genom sitt samarbete för samma syftemål bringar näringen till de organ, som vidare komma att förarbeta den. Jordbrukscellerna i samhällskroppen bringa råmaterialen inom åtkomst för de organ, som vidare skola förarbeta dem. Dessa organ äro de olika industriella centra, som vi äga. Här hafva vi mejericeller, kvarnceller och olika slag af fabriksceller, organiserade i sina respektive grupper och ställen och med sina bestämda förrättningar i samhällsorganismen. Denna har äfven sin blodcirkulation och organ för dess pulsation. Genom samfäldselns små och stora stråkvägar spridas och fördelas förarbetade födoämnen, och alla slag af industriella alster — näring till samhällsfysikens alla delar — och hvart och ett organ och hvarje cell absorberar, hvad som för dess eller hans särskilda lifsyttningar är af nöden.

Likasom olika födoämnen och substanser äro af olika inflytande på människo- eller djurkroppen — somliga nyttiga och födande, andra giftiga och skadliga — så äger ett liknande förhållande rum med samhällsorganismen. Och likasom förhållandet är med människokroppen, att, det cellerna lida af, lider ock organismen i sin helhet af, så är det äfven med samhället — och detta är ju helt naturligt, ty dess lif är ju sammanfattningen af delarnes lif.

Låt oss nu som ett exempel betrakta alkoholens inverkan på individen och på samhället. Det skadliga inflytande spriten utöfvar på de flesta af samhällskroppens celler, är höjdt öfver allt tvifvel, kan man godt säga. Likväl finnas de, som hålla före, att den för samhället i dess helhet är välgörande. Detta, tror jag, beror på en total okunighet om den naturlag, som gör det helas lifsförutsättning lika med delarnes. Man skaffar sig en

statsinkomst genom bränvinssupandet, i det man lägger skatt på sprittillverkningen. På samma gång man dymedelst söker hålla det inom vissa gränser, gör man det rent af till en nödvändighet för staten. Så har samhällsorganismen kommit till samma point som en människa, hvilken blifvit beroende af vanan att förtära sprit. »Hvad gör det» — resonera våra statsmän — »om vi blott hinna vårt mål, att af samhället göra en måttlighetssupare. Då är ingen skada skedd, utan tvärtom. Statsorganismen stimuleras af bränvinsskatten till ökad verksamhet alldeles som dess celler af bränvinet själf, när det måttligt förtäres». Till att börja med kan mot detta resonemang anföras den erfarenhet, som säger, att man af en drinkare sällan kan göra en måttlighetssupare.

Men antagom att det lyckas genom höjda sprit-skatter och andra åtgärder verkligen göra samhällena till måttlighetsdrickare.

Huru många gånger har ej af vetenskapsmän och nykterhetskämpar påvisats, att äfven måttlighetssuparen tager skada af alkoholen, han må själf veta det eller ej. Jag vill blott påminna om en förändring, som kroppens organer undergå hos den, som till dagligt bruk använder alkohol äfven utan att öfverlasta sig. Den består däruti, att väfnader och organbyggnader likasom hårdna och förharnas. Om hjärnan hos en sådan person disekeras, visar sig detta der, genom att ett knifsnitt i densamma ger en mera stel och oföränderlig yta än hos andra hjärnor.

Detta förstelnande af kroppens organ och hjärna har till följd, att personen, ehuru hans tankar fortfarande kunna följa de gamla upplöjda fårorna, och ehuru han fortfarande är duglig till de göromål, han sysselsätter sig med, redan före medelåldern blifvit oförmögen af alla finare själsrörelser och att röja sig nya tankebanor.

Tillämpa vi nu vår vetenskap om, att den stora organismen påverkas lika med cellorganerna, så

vinna vi säker insigt om, att skulle man äfven lyckas hålla samhället inom måttlighetssupandets gränser, under det alla dess individer dagligen brukade spritdrycker, så skulle likväl framåtskridandet inom en ej så aflägsen framtid afstanna hos ett slägte, som ej längre kunna känna djupt och ädelt och ej vidare ägde någon trängtan efter sanning.

Jag tror, att fullständigt afskaffande af rusdrycker och spirituösa drycker är en lifssak för ett högre framåtskridande.

Jag har hört många säga, att detta skulle tjäna till ingenting, ty de, som nu förgifta sig med alkohol, göra detta af en inneboende drift, som eljes skulle taga sig någon annan lika förderlig utväg. Saken innehåller en viss sanning, om man tänker sig individen lösryckt från en förnuftig samhällsordning och stäld utom ett förädlade samlif, utsett för dåliga inflytelser. Men i den samhällsbyggnad, der cellerna eller individerna äro organiskt införlifvade genom en samhörighetskänsla med det hela, är saken annorlunda.

Jag vill ännu litet vidare fortsätta jämförelsen mellan en djur- eller människoorganism och en samhällsorganism. Som redan blifvit sagdt, är människans hela organism uppbyggd af små levande varselser, och materialismen, som vant sig att betrakta människokroppen som en blott fysisk och kemisk retort, har genom de senare framstegen på fysiologiens område fått en svår nöt att knäcka. Så trodde man förr, att upptagandet i blodet af födan ur tarmkanalen blott var ett exempel på vätskors förmåga att genomtränga porösa hinnor. De upplösta födoämnen, trodde man, genomträngde den porösa slemhinnan i tarmens vägg och blandade sig med de vätskor, som funnos på andra sidan denna vägg af samma skäl som två vätskor, åtskilda i ett kärl genom en porös mellanvägg, sträfvade att blanda sig med hvarandra. Nu har man med mikroskopets tillhjälp funnit, att ej alls så försiggår i magens slemhinna, utan att denna fast mera består af idel

små levande varelser med rörelseförmåga — af celler, som aktivt och med urskiljning arbeta vid födaus upptagande, i det de t. ex. kunna gripa och öfverlämna en mikroskopisk fettkula till andra celler, som fortskaffa den vidare, under det de bestämt neka att mottaga ett litet färgstoff af lika storlek med fettkulan, och som man försökt narra på dem. Vissa gifter kunna införas i tarmkanalen utan att skada oss, just på den grund att dessa celler neka att uppsupa dem. Andra gifter, återigen, kunna de ej motstå, utan uppsupa dem samt lämna dem tillträde till hela organbyggnaden, där slutligen måhända alla cellerna bli mer eller mindre förgiftade.

Ett sådant gift är alkohol. Det sprides hastigt till alla de små cellindividerna i vår kropp. Om på detta sätt alla cellerna i en människokropp dricka sig rusiga, blir människan ursinnig, redlös eller tillfälligt komplett vansinnig. Och här hafva vi förklaringen på det olika »ölsinnet» hos skilda individer. Det finnes nämligen en del celler i kroppen och i hjärnan, som äro, så att säga, så kloka, att de i det längsta neka att absorbera giftet. Så länge dessa högre celler i hjärnan ej äro berusade, bibehåller personen sin själfbeherrskning och sina bättre instinkter midt under ruset — han har då »gott ölsinne» säger man. Men hos en annan individ finnes det måhända ingen enda cell, som kan motstå »begäret efter starka drycker». Mannen blir då oregerlig och ursinnig, samt kan begå hvilka dårskaper eller brott som helst. Han har »dåligt ölsinne» säger man.

Vi känna förmågan hos det stora flertalet celler i våra kroppar att motstå spriten — de öfverlasta sig dessa små dåraktiga kräk, så fort de få tillräcklig tillgång på rusdrycker. Men vi hafva — väl de flesta af oss — i vår hjärna dessa små kloka dygdemönster till celler, som i det längsta hålla sig nyktra, och just i och genom dem — föreställer jag mig — är en och annan så förståndig, att han gör totalt rusdrycksförbud inom det samhälle af små

cellorganismer, som utgör hans kropp. Och dessa små celler, som ej kunde hålla måttan, befinna sig ofantligt väl däraf, utan att lida af någon lust till omåttlighet i andra riktningar, detta därför, att de äro organiskt införlifvade i ett samhälle, där alla cellerna arbeta för gemensam lycka och utveckling.

Jag tror att ett totalt rusdrycksförbud vore ett godt råd för våra stater. Ty, kunde det genomföras, vore detta ett tecken på, att samhällsorganismen till ett tillräckligt antal ägde dessa kloka nyktra individceller för att lifva de öfriga till själtbeherrskning och högre sträfvanden och afhålla dem från last.

Kämparne för nykterhetens sak sträfva just att bilda centra af dylika celler inom sambällskroppen för att slutligen blifva nog manstarka att kunna frigöra den från inflytelsen af rusdryckerna. Och detta vore ett skönt värf. Ruset har förlorat den nimbus af poesi, man fordom sökte omgifva det med. Man har slutligen funnit, att den, som inspirerad af den jästa drufsaften, talar högtrafvande ord och öfverväldigas af upphöjda känslor, blott förslösar ett kapital, samladt under nyktra stunder, och att han, ju oftare ruset upprepas, ersätter detta kapital af idéer och tankar med allt lägre sådane, till dess han finner sig äga endast värdelösa.

Att ynglingen vid sin första bekantskap med drufvosaften stundom känner sig öfversvalla af härliga känslor och tankar beror derpå, att han befinner sig i ett svaghetstillstånd, som med ens gifver utbrott åt, hvad han liksom dämt upp inom sig. Men emedan han under ruset befinner sig i ett lägre tillstånd af sinnighet och svaghet, kan han blott därunder åter samla låga idéer och känslor. Detta gör, att den gamle toddyratten ej mer äger något kvar af ynglingen.

Skalderna sjunga nu mera sällan i den gamla tonen. Hör hvad Carl Snoilsky låter »vinets ande» säga:

»Jag vet en dag skall komma
Och kanske komma snart,
Då desse Adams söner
Se målet mera klart;

Då trånaden mot höjden
I hvarje hänryckt barm
Min eldkyss kan förakta
Och vara lika varm.

Ej blott i drufvans prisma
Skall världen vara skön:
Visioner varda sanning
Till mödans segerlön.

Ej mera hungern dränker
Sitt qual i glömskans saft,
Ty nöden är betvungen
Af tanke och af kraft.

Den ljusa himlastegen
De rest på säker grund,
Ej vacklande som rusets
Invid ett bråddjups mund.

Ett slägte, friskt och frigjordt,
Som återvunnit sig,
Förbannelsen skall lösa
Från solens barn, från mig.

Min ranka skall ej slafva
I dunkla lustars tjänst,
Men klänga vild kring bergen,
Af solens blick beglänst.

Ej mer jag flygtigt lyfter
En stoftbetungad träl;
Ur blomman fri jag andas
Min himlaborna själ».

Vid en ung flickas graf.

Vi sågo dig tåras och vissna och dö,
Din själ, som var helsans och glädjens ros
På lifvets kinder har flytt sin kos
Och lemnat dem bleka, du huldæ mö.
Men gryr en morgon i tidens natt,
Men händer det någonting ljusst och gladt
I denna vår ödsliga kalla värld,
Halft klädd i sorg, halft i glitterflärd,
Då skall du som glädjens purpurblomma
Födvas igen och återkomma
På lifvets vissnade, bleka kind,
Vänligt smekt af en vårlig vind.
Då skall din själ, lik en gläddigt blick,
Tindra ånyo i tillvarons öga,
Då skall ditt behag med sitt ljufva skick
Bevinga tidens gång den tröga.
Då skola åny en far, en mor
Njuta en lycka så ren och stor.
Då skola ånyo armod och nöd
Ett himmelskt deltagande finna, ett stöd.
Då skall ånyo en älskling, kär,
Se himmelens sällhet förkroppsligad här.
Då skola till slut ack! som nu vid din kista
Ögon och hjertan i tårar brista.

Gustaf Lindgren.

Den högsta lycka.

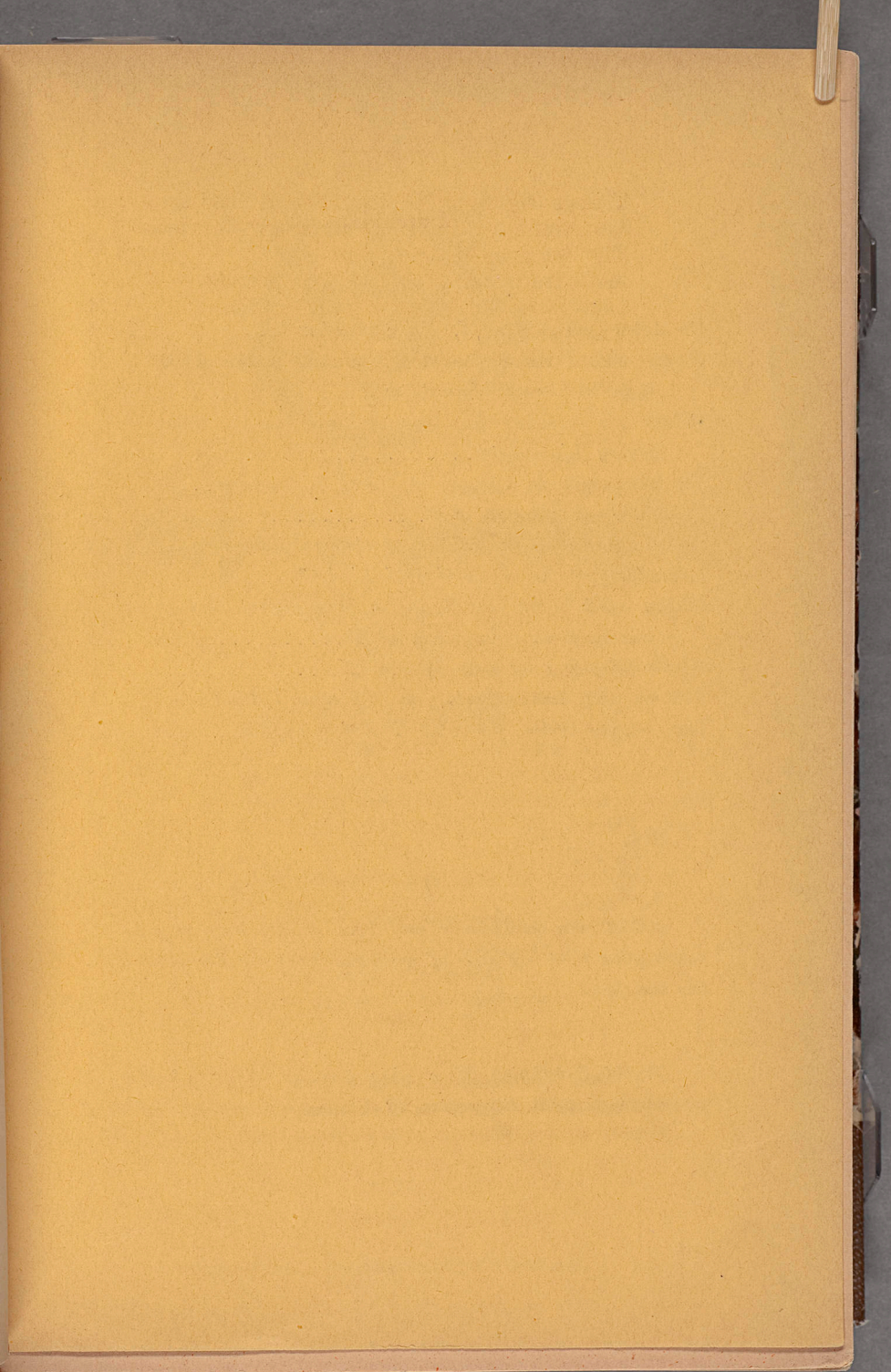
Mycket att glädjas öfver och sörja
Bjuder oss lifvet med gifmild håg.
Vill med förveten tunga du spörja
Om hvad tungt på ett hvart hjärta låg,
Spörj då dagen och spörj då natten,
Spörj både jord och luft och vatten,
Kvällens skuggor och morgonens gull!
Rymden af tusende suckar är full —
Alla de önska din fråga besvara,
Alla de önska sin plåga förklara,

Tränga sig tiggande fram för att bedja
Smärtfullt om lindring, att klagande vädja
Till det arma hjärtat, som slår
Medlidsamt ömt, men så litet förmår —
Liksom de hungrandes jänmerhop
Tränger sig ifrigt med höga rop
Fram till en mächtig monark, som inåder
Öfver all världenes skatter råder.

Men vill de vises sten du leta,
Vid om den högsta lycka du vet,
Fråga ej hafvet, som svallande häfves,
Fritt, sen på isens fängseltvång
Kufvadt det gnagit i vintern lång —
Luft och jord skal du fråga förgäfves,
Stjärnan, som tvänne älskande lyst
Till ett länge försakadt möte
Nyss i de knoppande lundernas sköte —
Ty den högsta sällhet är tyst,
Och med tankar, så vänligt rörda,
Bär hon den allra ljufvaste börda —
Vill utaf ödet en gunst blott begära,
Att till världens slut få den bära —
Bär hon det vilse lam i sin famn
Fram genom öcknen till säker hamn,
Hägnar en varelse, späd och vek,
Prisgifven eljes åt nöd och svek,
Gläds att sig sjelf för sin skyddsling försaka --
Nämnd honom sedan vän, barn eller maka.

Gustaf Lindgren.

Obs! De medföljande med kors märkta listorna gälla för subskription å en ny serie af dessa småskrifter under samma vilkor som förut.

Innehåll:

	Sid.
En dröm (verklig) af <i>J. F. Rossander</i>	1
Något som förkunnarne af skilda läror hafva att iakt- taga af <i>Georg Ljungström</i>	5
Gifver vår lifserfarenhet stöd åt läran om Devachan af <i>Georg Ljungström</i>	7
En mänskösjäleus egenart af <i>Georg Ljungström</i>	10
Teosofien och pressen af <i>Z.</i>	14
Om tinglasct såsom symbol af <i>Georg Ljungström</i>	15
Lefnadsloppet, poem af <i>Gustaf Lindgren</i>	20
Några reflektioner beträffande striden mellan teosoferna och Karl af Geijerstam af <i>Y.</i>	21
Alkoholfrågan i ny belysning af <i>X.</i>	22
Vid en ung flickas graf, poem af <i>Gustaf Lindgren</i> ...	31
Den högsta lyckan, poem af <i>Gustaf Lindgren</i>	31

OBS.! De medföljande med kors märkta listorna gälla för
subskription å en ny serie af dessa småskrifter under samma vil-
kor som förut.

Tryckt förteckning öfver öfrig teosofisk litteratur kan requi-
reras å *T. S. byrå, Sturegatan 28, Stockholm*